

Zorgplicht of samenloop?

Maar al te vaak lees ik in de rechtspraak over arbeidsongevallen dat de werkgever zich beroept op een ongelukkige samenloop van omstandigheden. Vrij vertaald: de werknemer is gewoon stom bezig en dat kun je de baas niet verwijten. Had-ie maar beter moeten uitkijken!

tekst Bas van Batenburg

Eigenlijk doet de werkgever daarmee een beroep op eigen schuld danwel opzet of bewuste roekeloosheid, zoals bedoeld in artikel 7:658 BW, maar dat terzijde.

Soms kan het zijn dat de feiten anders uitwijzen. Dan komt het geklungel of onhandige gedrag van de werknemer voort uit of hangt samen met een door de werkgever gecreëerde onveilige werkomgeving of het ter beschikking gestelde bedrijfsmiddel. In dat geval komt de ongelukkige samenloop wel degelijk voor rekening en risico van de werkgever. Die samenloop maakt daarmee onderdeel uit van de zorgplicht zoals gedefinieerd in het hiervoor genoemde artikel en uitgelegd in de rechtspraak. Een recente uitspraak van de kantonrechter in Utrecht (ECLI:NL:RBMNE:2020:234) – waarbij uw redacteur als advocaat van de werknemer optrad – is hier een fraai voorbeeld van.

Zorgplicht of samenloop?

Wat speelde er in deze zaak? Op 11 september 2015 had de werknemer, een vrachtwagenchauffeur, bij zijn laad- en loswerkzaamheden voor Hema letsel opgelopen. Hij vervoerde verschillende producten in een rolcontainer vanuit de vrachtwagen naar de winkel. Daarbij is hij met de rolcontainer over een putdaksel in het trottoir gereden. De rolcontainer is vervolgens gekanteld en tegen het scheenbeen van de chauffeur terechtgekomen. Hierdoor is een wond aan zijn scheenbeen ontstaan. Als gevolg daar-

van is langdurige arbeidsongeschiktheid opgetreden.

De werknemer stelde zich op het standpunt dat Hema een gevaarlijke situatie had laten voortbestaan, te weten de verzakte put. Door deze verzakking bleven de zwenkwielen van de rolcontainer in de put hangen, waardoor het gevaarte is gekanteld. Volgens de werknemer wist Hema van deze ‘gevaarlijke’ situatie, maar had geen passende maatregelen genomen om een ongeval als dit te voorkomen. Daarmee zou Hema zijn zorgplicht met handen en voeten hebben getreden. Hema was het hier volstrekt mee oneens. Er was helemaal geen gevaarlijke situatie. Eerder was sprake van een ongelukkige samenloop van omstandigheden waarvoor zij geen aansprakelijkheid wilde erkennen. Bovendien was de werknemer voldoende geïnstrueerd over het gebruik van de rolcontainer. Hem was uitdrukkelijk verteld de container achter zich aan te trekken. Ook was hem gezegd dat hij bij kantelgevaar de container uit zijn handen moest laten vallen. Na langdurig discussiëren over de aansprakelijkheid restte de werknemer niets anders dan de zaak aan de kantonrechter voor te leggen.

Niet put, maar rolcontainer

De kantonrechter oordeelde evenwel, en dat is weer een heel andere interpretatie, dat niet de verzakte put en het hiermee samenhangende gevaar schending

van de zorgplicht opleverde. Nee, de put bevond zich op de openbare weg en daar had Hema nu eenmaal geen enkele zeggenschap over. De kantonrechter meende eerder dat sprake was van een ongelukkige samenloop van omstandigheden die in dit geval voor risico van Hema moest komen.

Hema maakt, stelde de rechter, gebruik van rolcontainers. Die zijn kennelijk gevoelig voor oneffenheden in de ondergrond en kunnen daardoor wankelen en omvallen. Dit is volgens de rechter niet vergelijkbaar met de situatie waarin een gewoon gebruiksvoorwerp als een trapje of een keukenmes bij de uitvoering van de werkzaamheden tot letsel leidt. Daarnaast ontbrak het aan duidelijke werkinstructies over het gebruik van de rolcontainer. Hema is dan ook aansprakelijk voor de gevolgen van het ongeval, aldus de rechter.

Met andere woorden: niet de eerder door mij betoogde werkomgeving, maar het gebruikte bedrijfsmiddel was volgens de kantonrechter onveilig. De ongelukkige samenloop hangt hiermee samen, zodat Hema zijn zorgplicht heeft geschonden. Een oorzaak die Hema wél valt te verwijten. U zult begrijpen dat de werknemer vrede heeft met het oordeel van de rechter! «

Bas van Batenburg
is advocaat/partner van Van Batenburg
& Pracht Advocaten